

Trygghetsvandring i Smedjebacken 2026-03-12 klockan 14.30-16.00

Medverkande: Trygghetschef, gatuchef, driftchefer bärkehus Inre och yttre, lss, elevrådet 5 från högstadiet bergaskolan och Karl-Axel karlsson (pensionärsorganisation). Till vandringen bjöds även polis, hälsofrämjare och fritidsgård in men avböjde denna gång.

Inspel från skolans elevråd kring trygghet samt synpunkter från LSS.

Agenda/Vandring:

1. Skolelevers möjlighet att röra sig säkert vid lämning hämtning Bergaskolan samt ner till centrum.

Synpunkter (föräldrar):

-Jag lämnade barnet vid röda Berga imorse- jätterörigt med barn, Bussar, bilar från alla håll och leverans till matsalen med lastbil.

-Situationen vid lämning av barn är väldigt otrygg, jag bor bara gatan upp så min dotter kan gå själv, men vi går oftast tidigare. Men det var en reflektion jag gjorde idag, att det kanske skulle kunna förbättras.

-Det finns inte övergångsställen längs malmgatan, dvs mellan kommunhus/lingården/torget/upp mot bergavägen. det skulle kunna vara något att lyfta om det skall åtgärdas. Många som passerar där och bilar som kör för fort... och det finns ingen trygg passage för barn och unga, jag har själv en 8åring som ska gå där, men inget övergångsställe.

Svar: Frågan är uppe för diskussion med utvecklingen av nya visionen för centrum i Smedjebacken. Vi måste få till en säkrare passage för våra elever mellan skola och centrum! Kommunicerad till Samhällsbyggnad.

2. Suicidrisker i centrummiljö (t.ex. broar, spårområden).

Exempel på trygghetsfaktorer som undersöks:

- Belysning och siktlinjer
- Närvaro av människor/social kontroll
- Fysiska hinder eller farliga platser (t.ex. broar, spårområden)
- Uppföljning av punkter från vandringen hösten 2025.

Trygghetsvandringar är en konkret och praktisk metod i det lokala suicidpreventiva arbetet, där syftet är att kartlägga och åtgärda platser i den fysiska miljön som upplevs som otrygga eller som kan underlätta självmordsförsök. Genom att samverka mellan kommun, polis, räddningstjänst och ideella föreningar försöker man göra offentliga miljöer säkrare och minska risken för impulsiva suicidhandlingar. Trygghetsvandringar är en del av det bredare,

nationella suicidpreventiva arbetet som syftar till att minska antalet självmord i Sverige genom tidiga insatser och förbättrad miljö.¹

Hur trygghetsvandringar mot suicid fungerar:

- **Kartläggning av "svarta fläckar":** Deltagarna vandrar i lokalområdet, ofta vid olika tidpunkter (t.ex. kvällstid), för att identifiera platser som känns farliga, ödsliga eller som avskärmar människor.
- **Fysiska åtgärder:** Fokus ligger på att åtgärda brister som bristfällig belysning, dolda gångtunnlar eller platser som erbjuder avskildhet där suicidrisk föreligger.
- **Samverkan:** Arbetet sker ofta i samverkan mellan olika förvaltningar och aktörer (t.ex. räddningstjänst) för att skapa en helhetssyn på trygghet och psykisk hälsa.
- **Förebyggande syfte:** Målet är att öka den upplevda tryggheten och minska tillgängligheten till platser där suicid kan begås

Vandring – fokus suicidrisk

- Under vandringen var det ljust ute så belysning kunde ej kontrolleras. Vid kontroll under vintern var belysningen i gått skick och tidigare brister åtgärdade. Platsen kring folkets hus/restaurangskolan uppfattas av elevrådet som skum och mörk och man önskar mera belysning på platsen. Stentrapporna ner mot COOP uppfattas av äldre som hög risk för fall/snubbling.
- Samtliga nödutgångar är försedda med rejäla galler för att undvika takspring och risk för fall eller suicid.
- Kommunen har under hösten 2025 och våren 2026 jobbat med ökad närvaro "fysisk fältning" från föreningar och nattvandrare. Övergripande rapportering från dessa har visat på ett mycket lugnt och tryggt centrum både i Smedjebacken och Söderbärke.
- Tidigare fall i kommunen är i hemmet, obevakade järnvägsövergångar, tillgång till vattendrag/sjöar, gruvhål och utsiktstorn. Frågan har även skickat till regionen för att lära av tidigare incidenter.

¹ [Suicidpreventivt arbete i Jönköpings län](#)

Bergaskolan: Barn som kommer med buss går via Hedströms väg. Barn får inte passera genom röda bergas framsida.

-Vägen saknar idag trottoar för säker passage för skolbarn.

-Parkerande personal backar dessutom ut och stor risk att barn blir påkörda då dom är svåra att upptäcka från utbackande bilar.

Bergaskolan:

Går det att bredda eller skapa trottoar så det blir en naturlig säker passage för barnen.

Bergaskolan:

Varutransportvägen genom skolområdet används av transporter (som inte leverera till restaurangen), personal och allmänhet.

Behov av bättre skyltning och information till personal (lärare, bärkehus och WBAB) att det är **fordonstrafik förbjuden** genom skolområdet.

Minimera antalet fordon bland elever.

Bergaskolan:

Otydligt var parkering är tillåten?
Flytta skylt om gasolflaska till rätt port.
-Gasolflaskan är i port längst till höger.

Frågan adresseras till rektor på
Bergaskolan.

Exempel på skyltningen!

Tydligare placering/märkning i asfalt var
det är parkering förbjuden!

Bergaskolan: (framtidshuset)

Finns tillstånd för gasolflaskan i detta skåp?

Frågan adresseras till Rektor på Berga samt räddningschefen.

Uvberget: Utsiktstorn

Försett med korrigerad plåt och galler.

	Hamnen: Utlopp för kolbäcksån. På våren när det kommer mycket vatten är det mycket strömt här!
Fritidsgården: Elevrådet lyfter att det känns otryggt. Hur kan vi få flera (NYA) ungdomar att besöka fritidsgården.	Fritidsgård: Frågan lyfts till fritid och föreståndaren Angelica på fritidsgården. -Trygghetschef har tidigare önskat att föreståndare bokar in ett möte med elevrådet för att hitta en väg framåt.

CHECKLISTA FÖR TRYGGHETSVANDRINGAR I SMEDJEBACKEN

Generell över hela området

- Behövs fler övergångsställen eller gångbanor?
- Var behöver belysningen förbättras?
- Var behöver markbeläggning, trappor och räcken lagas eller förändras?
- Kan människor med funktionshinder ta sig fram?
- Finns det risker med papperskorgar/soptunnor?
- Är det lätt att hitta i området? Behövs bättre skyltning?
- Behövs förändringar i området? Vad är vackert/fult?
- Var behövs bättre skötsel? Finns tecken på skadegörelse?
- Var behöver grönskan gallras för att sikten ska bli bättre?
- Behövs trivselhöjande åtgärder? Utsmyckning/Planteringar?
- Finns det människor i området som skapar otrygghet? Finns det människor/miljöer i området som skapar trygghet?

Tidigare punkter:

Punkter från elevrådet.

- Belysning trasig på skolgården och på torget. *Åtgärdat!*
- Slitet inne i skolan ex klotter och trasiga takplattor detta upplevs otryggt. *Förslag finns i skolan att tvätta bort inom 24 timmar. Kolla med skolan!*
- Flera vuxna ute på raster. Extra resurser finns uppe på droppen. *Åtgärdat!*
- Det saknas speglar inne på skolan. Kolla med skolan?

- Busshållplatsen "röda" Berg, önskemål att få ett tak när man väntar. Vid kontroll så finn det inte någon säker transport för elever som kommer med bussen. Se denna trygghetsvandring!
- För långa kranar inne i Bergahallen. Vatten rinner utanför handfatet. Frågan är kommunicerad till skola och drift.

- *Trygghetspaket utskickat till ca 130 st 70+.*
Kampanj genomförd under hösten 2025 för att uppmuntra denna användning.

ABF-lokalen: brunnen har sjunkit.

Trygghetschef: Frågan adresseras till gatuchef.

Parkbänkarna är i behov av underhåll.

Trygghetschef: Frågan adresseras till Bärkehus.

Äldre punkter att följa upp:

ABF.s lokal:
Klottret bör tvättas bort.

Anteckning:
Trygghetschef kontaktar fastighetsägaren Melrus.

Röda berga:

Under sommaren/hösten har det förekommit upprepande skadegörelse på Bergaskolan med höga kostnader som följd. En plats som lyft som otrygg och insynsskyddad är vindskyddet. På platsen så skräpas det även regelbundet ner då mycket ungdomar hänger på platsen.

Anteckning:

Finns det möjlighet att skapa bättre insyn på ytan.

Förslag: Plocka bort varannan plank.

Skapa bättre belysning

Nästa vandring:

Torsdag 14 oktober kl 19-20.30

Samling utanför Bergaskolans aula.

Vid anteckningarna

Carl-Fredrik Norgren, Trygghetschef